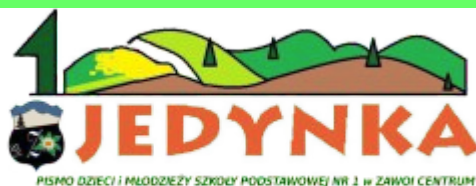

J E D Y N K A

Pismo Dzieci i Młodzieży
ZSP w Zawoi Centrum

Nr 8/04/2019 KWIECIEŃ

WIELKANOC

Powszechnie wiadomo, że Wielkanoc w roku kościelnym należy do świąt ruchomych. Wynika to z faktu, że datę tego święta, a tym początek rozpoczęcia Wielkiego Postu (czterdzieści dni przed Wielkanocą) ustalono według kalendarza księżycowego, który w tradycji żydowskiej wyznaczał dzień Paschy.

Na Soborze Nicejskim I w 325 r. postanowiono, że Wielkanoc będzie obchodzona w pierwszą niedzielę po pierwszej pełni Księżyca i wiosennym zrównaniu dnia z nocą. W rezultacie tych ustaleń Wielkanoc może przypadać w jedną z niedziel pomiędzy 22 marca a 25 kwietnia.

Wielkanoc to najważniejsze z katolickich świąt, o czym świadczą między innymi liczne tradycje i zwyczaje związane z jego obchodami. Zarówno tych liturgicznych, jak i domowych, rodzinnych.

Triduum Paschalne

Triduum Paschalne trwa trzy doby, jednak nie zaczyna się wraz z nadejściem kalendarzowego czwartku. Początek obchodów Triduum to Msza Święta Wieczery Pańskiej Wielkiego Czwartku. Wówczas to papież, biskup, a w wielu parafiach proboszcz umywa księżom lub wiernym stopy, na pamiątkę gestu Chrystusa Pana.

Po tej bogatej w symbolikę liturgii często odbywała się kweستا na cele dobroczynne. Jej sen-

sem było ukazanie wolności od dóbr ziemskich, a więc działanie przeciwne do motywowanego chciwością postępu Judasza. Obrzędy Wielkiego Czwartku praktykowano nie tylko w kościołach, ale i w domach. Tam też można zorganizować agapę na pamiątkę Ostatniej Wieczery. Od Wielkiego Czwartku Najświętszy Sakrament znajduje się w kaplicy zwanej Ciemnicą – a Kościół zachęca do Jego adoracji. Przed północą może mieć ona uroczysty charakter, później pozostaje już cisza i modlitwne skupienie.

W numerze:

* WIELKANOC	2
* TEATR LALEK	3
* KILOMETRY DOBRA	5
* LEONARDO	6
* KANGUR 2019	9
* Z KART HISTORII	10
* CO NOWEGO Z ANG.	11
* KARTKI	
Z KALENDARZA	13
* KUCHENNY ZAKĄTEK	17
* SZKOLNA GALERIA	18
* KĄCIK LITERACKI	21
* ROZMAITOŚCI	22

WIELKANOC

Wielki Piątek – dzień pokuty i zadumy

Wielki Piątek to zapewne najpoważniejszy dzień w całym roku liturgicznym. Dzień ciszy i zadumy, ale nie żałoby. Wtedy to obowiązuje post ścisły wymagany przez Kościół. Dawniej niektórzy w formie pokuty zachowywali całkowitą wstrzeźliwość od napojów, co miało być znakiem solidarności z Chrystusem, który na krzyżu wołał „pragnę”, a jednak nie chciał pić. Wymarłym współcześnie przejawem umartwienia było także zasłanianie luster. Formą takiego wyrzeczenia współcześnie mogłoby być powstrzymanie się od oglądania telewizji czy korzystania z urządzeń telekomunikacyjnych i z internetu.

Wieczorem wierni biorą udział w wielkopiątkowej procesji podzielonej na trzy części. W pierwszej odbywa się procesja, liturgia Słowa, modlitwa powszechna za wszystkie stany Kościoła i za niewierzących. Druga to adoracja krzyża, a w trzecia – Komunia św. Jest to wyjątkowo rozbudowana liturgia, w której Polacy, nawet ci nie zagląający na co dzień do kościoła, tłumnie uczestniczą. Nie jest to jednak msza św. – tej bowiem w ogóle się w tym dniu nie odprawia.

W oczekiwaniu na zmartwychwstanie

Wielka Sobota to czas radości z oczekiwania na zmartwychwstanie. Radości jeszcze cichej i stonowanej. Dzień ten kojarzy się ze święceniem pokarmów, choć dziś święconka posia-

da często symboliczny charakter. W dawnych wiekach jednak święcono dosłownie wszystko, co miało się znaleźć na stole. Chleb symbolizuje Ciało Chrystusa, baranek wielkanocny – pierwszą noc paschalną; jajka – budzące się wiosną życie, natomiast sól, pieprz i chrzan – gorzkie zioła, które Izraelici jedli wraz z barankiem.

W dawniejszych czasach w Wielką Sobotę przynoszono do domów z kościoła poświęcony ogień. Od niego zapalano też świecę. Do dziś przetrwał natomiast zwyczaj tworzenia pisanek. Jajka były istotnym elementem obrzędowości w czasach pogańskich, po chrystianizacji zwyczajów z nimi związanych, od połowy średniowiecza weszły na stałe do wielkanocnej obrzędowości. Typowo chrześcijańskim zwyczajem jest zaś nawiedzanie grobów w różnych kościołach.

Christus resurrexit! Resurrexit vere!

Kulminacyjnym elementem Triduum jest Wigilia Paschalna składająca się z liturgii

światła, czytań, liturgii chrzcielnej i Mszy paschalnej. Podczas niej trzykrotnie wybrzmiewa Alleluja, słychać bicie kościelnych dzwonów. To wtedy właśnie zabierało się do domu wodę święconą. O świcie w Wielką Niedzielę odbywa się rezurekcja. Potem przychodził czas na uroczyste wielkanocne śniadanie. Tradycyjnie stół przyozdabiano go bukszpanem, barwnikiem bądź rzeżuchą. Na centralnym miejscu stołu stawia się święconkę i wielkanocnego baranka.

Poniedziałek Wielkanocny

Radość Wielkanocy trwa także w poniedziałek wielkanocny. W dawniejszych czasach chłopcy w centralnej Polsce z samego rana kropili swoje ziemie wodą święconą. Z kolei na Podlasiu ubrani w uroczyste stroje strażacy kropili domy wodą święconą. Bardziej zapomniany jest niestety inny zwyczaj – popołudniowy spacer upamiętniający wędrówkę dwóch apostołów do Emaus.

TEATR LALEK W KLASIE VA

Ten typ teatru wywodzi się jeszcze ze starożytnych obrzędów religijnych, a pierwowzorem lalki teatralnej była rzeźba kultowa. Przez długi czas uznawany był za niższy gatunek sztuki, zaspakajający gusty jarmarcznej publiczności. Za prawdziwą sztukę został uznany dopiero w XX wieku (po I wojnie światowej). Prawdziwy rozwój teatrów lalkowych nastąpił po II wojnie światowej również w naszym kraju.

Uczniowie klasy Va mieli okazję sprawdzić się jako twórcy teatru lalkowego i przygotować własną interpretację ballady "Pani Twardowska" Adama Mickiewicza.

Praca w grupach zaowocowała ciekawymi przedstawieniami. Najpierw jednak poprzedziły je długie przygotowania dotyczące plastycznego opracowania lalek, dekoracji, aranżacji sceny i interpretacji głosowej tekstu.

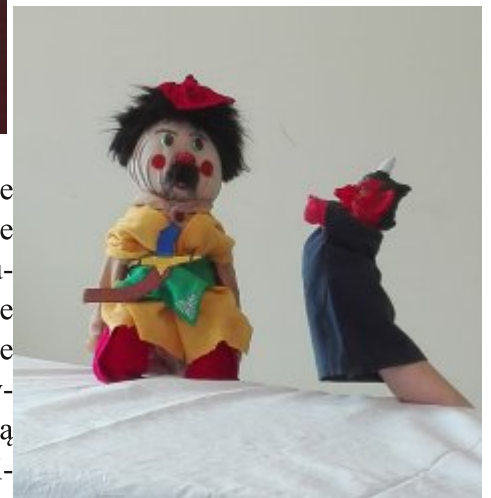
Niektóre lalki to małe dzieła sztuki - pomysłowe, plastyczne kostiumy i bogate stroje wzbudzały zainteresowanie oglądających. W teatrze lalkowym również ważna jest dekoracja, jej rozmieszczenie przestrzenne, ale i z tym zadaniem uczniowie również poradzi sobie bardzo do-

brze.

Po raz pierwszy uczniowie stali się animatorami lalek, które musiały być w nieustannym ruchu, aby koncentrować na sobie uwagę widzów. Szczególnie trudne było animowanie lalek typu kukielkowego, z nieruchomą twarzą, które mogłyby nużyć wi-

dza, dlatego animatorzy musieli poszukiwać ekspresji artystycznej w bogactwie ruchu. Ta zupełnie nowa rola, w której znaleźli się młodzi artyści, była złożona. Musieli połączyć w niej elementy czysto aktorskie (słowo, intonacja) oraz reżyserskie (animacja lalki).

Mam nadzieję, że adaptacje "Pani Twardowskiej" dostarczyły uczniom wielu przeżyć, zarówno twórcom, jak i oglądającym.

TEATR LALEK W KLASIE VA

Rodzaje lalek:

- **pacyнки**, czyli lalki nakładane na ręce, typu rękawiczowego (np. główka lalki nałożona na palec lub też całe ramię aktora wewnątrz dużej lalki),

- lalki typu szopkowego, na kiju, nazywane także **kukłami** czy **ku-kielkami** (technika animacji z dołu),

- **lalki jawajskie**, poruszane za pomocą kilku prętów, przytwierdzonych do głowy, rąk, nóg, dające dużą płynność ruchów postaci,

- **marionetki**, czyli lalki animowane z góry za pomocą sznurków, niekiedy zmechanizowane, korzystające z bardziej skomplikowanych urządzeń.

Są widowiska lalkowe korzystające z parawanu (animato-

rzy lalek ukryci przed wzrokiem widza) i odrzucające parawan, aby ukazać dwie płaszczyzny przedstawienia: świat postaci scenicznych i świat animatorów.

Niektóre teatry mieszają w widowisku plan lalkowy z żywym planem aktorskim, wykorzystując przy tym wspaniałe maski.

K. W.

DOBRO MOŻNA ZMIERZYĆ

„Kilometry Dobra” to międzynarodowa akcja dobroczynna trwająca w okresie od marca do czerwca. Celem tej kampanii jest pozyskanie funduszy dla potrzebujących m.in dla chorych dzieci, wsparcie niepełnosprawnych itp. Ta akcja to zawody o tytuł Mistrza Świata w Dobroci i próba pobicia Rekordu Guinnessa w układaniu szeregów z monet.

mgr Katarzyna
Sieniawska

zdjęcia:
www.facebook.com/szkolazawoja/

Nasza szkoła również wzięła udział w tej akcji. W dniu 29 marca 2019 r. gościliśmy wychowanków z Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego z Juszczyzna wraz z wychowawcami i Panią Dyrektorem.

Dzieci zaprezentowały się w przedstawieniu pt. „Rzepka”. Wszystkim bardzo podobał się ten występ. Dzieci zostały nagrodzone długimi brawami. Było to dla nas wspaniałe spotkanie i przeżycie.

Uczniowie szkoły mogli także nabyć w „Kąciku Słodkości” za symboliczną złotówkę różne smakołyki. Zebrane w tej akcji fundusze zostały przeznaczone na rozbudowę rehabilitacji w OREW w Juszczyźnie oraz poszerzenie zaplecza lokalowego w OREW w Tarnawie Górnej. Warto czynić dobro i brać udział w takich akcjach!

Wszystkim serdecznie dziękujemy.

KONKURS WIEDZY OGÓLNEJ "LEONARDO 2019"

Smyrak i Marcina Pasierbka.

Uczestnicy musieli odpowiedzieć pisemnie na 33 pytania, które obejmowały różne zagadnienia z przedmiotów obowiązujących w gimnazjum a także z wiedzy o regionie.

Po sprawdzeniu prac przez komisję konkursową i podsumowaniu punktów, okazało się, że naszą szkołę w dalszym etapie konkursu będzie reprezentować Maria Woźniak.

Maria Woźniak, kl. IIIb

Maria Woźniak, kl. IIIb

W dniu 25 kwietnia 2019r. w Sali Ochotniczej Straży Pożarnej w Zawoi Centrum odbyły się gminne eliminacje Konkursu Wiedzy Ogólnej „Leonardo 2019”. W konkursie tym brali udział uczniowie szkół gimnazjalnych z naszej gminy.

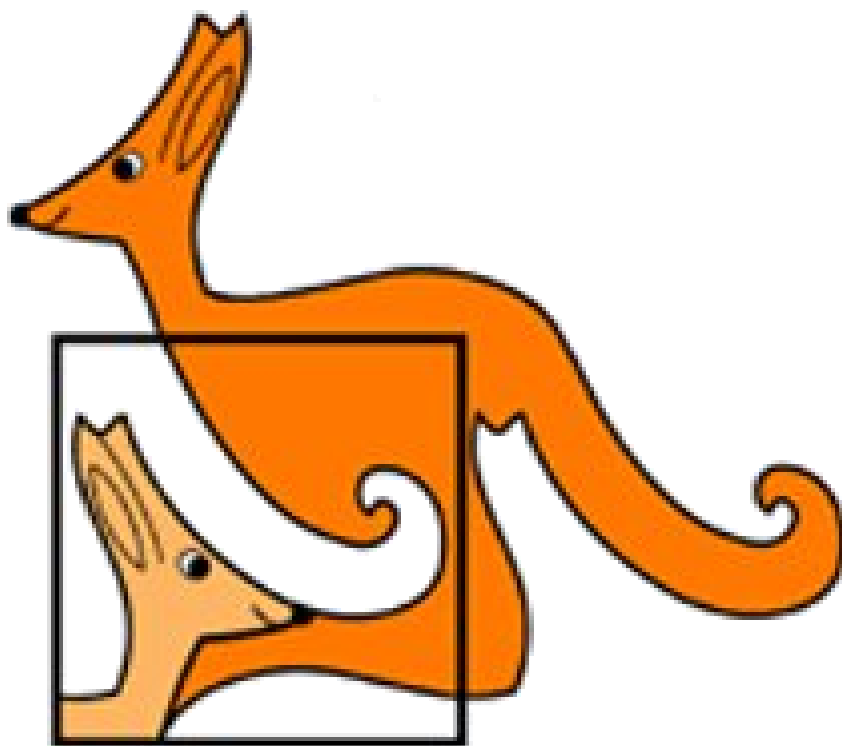
Nasza szkoła była reprezentowana przez uczniów z klas trzecich gimnazjum: Marię Woźniak, Adriannę Basiurę, Annę

Serdecznie gratulujemy Marysi i życzymy powodzenia w kolejnym etapie.

Redakcja

WYNIKI KONKURSU KANGUR MATEMATYCZNY

Międzynarodowy Konkurs Kangur Matematyczny

Kangourou Sans Frontières

Towarzystwo
Upowszechniania Wiedzy i
Nauk Matematycznych

Konkursowi patronują:
Wydział Matematyki i
Informatyki
Uniwersytet Mikołaja
Kopernika
Polskie Towarzystwo
Matematyczne

W dniu 21 marca 2019r. 36 uczniów naszej szkoły przystąpiło do konkursu Kangur Matematyczny. Uczestnicy musieli zmierzyć się z 30 zadaniami o różnym stopniu trudności.

Gratulujemy wszystkim, którzy uzyskali wysokie wyniki. Szczególne gratulacje dla najmłodszego uczestnika konkursu Mikołaja Kudzi z klasy 1a, który jako pierwszoklasista rozwiązywał test dla klasy 2 i otrzymał wyróżnienie!

Nagrodzeni zostali:

1. Mikołaj Kudzia kl. 1a SP – wyróżniony
2. Mateusz Mazur kl. 4a SP – wyróżniony
3. Maciej Mętel kl. 4b SP – wyróżniony

4. Bartosz Bachul kl. 5a SP – wyróżniony

5. Michał Kudzia kl. 6a SP – wynik bardzo dobry

6. Bartosz Smyrak kl. 6a SP – wynik bardzo dobry

Życzymy dalszych sukcesów!

Organizatorzy

II MIEJSCE W POWIECIE W PIŁCE RĘCZNEJ

W Suchej Beskidzkiej rozegrany został finał powiatowy w piłkę ręczną klas IV – VI. Nasi uczniowie rozegrali bardzo dobre zawody. W finale ulegli uczniom z Suchej i ostatecznie zajęli II miejsce!!!

Wyniki prezentują się następująco:

SP1 Zawoja - SP Zembrzyce 8:3 (2:1)

SP1 Maków P. - SP 1 Zawoja 3:9 (1:5)

SP1 Sucha B. - SP1 Zawoja 6:3 (4:1)

Patryk Kołodziejczyk zdobył 7 bramek i MVP drużyny:)

Nasi reprezentanci: Patryk Kołodziejczyk, Maciej Tomusiak, Bartosz Zawojski, Michał Kudzia, Tadeusz Mętel, Maksymilian Glogar, Łukasz Motowidło, Eryk Komm, Błażej Kudzia – Sas i Damian Kudzia.

GRATULUJEMY !!!

mgr Katarzyna Sieniawska

OSOBLIWOŚCI ŚWIATA PRZYRODY

Przeróżające ssaki

NAJBRZYDSZE ZWIERZĘ ŚWIATA

Łysy, pomarszczony golec żyje pod ziemią, kopiąc tunele...dwoma górnymi zębami.

BARDZO DZIWNA PARA

Ptaka bąkojad i nosorożec afrykański tworzą świetną spółkę: nosorożec chroni ptaka przed drapieżnikami, a bąkojad zjada kleszcze swojego partnera.

Odrażające robale

CYKADY

Znane ze swego głośnego bzyczenia, potrafią wydawać dźwięki o natężeniu 90 decybeli. Tak głośno pracuje kosiarka do

trawy!

UMBONIA GRUBORGA

Kiedy ciernie na gałązce, lepiej przyjrzyj im się dokładnie. Mogą to być szpiczaste, trójkątne umbonie gruborgie!

Stworzenia z głębin

RYBA, KTÓRA CHODZI PO LĄDZIE

Poskoczek mułowy wygląda jak pół żaba, pół ryba. To wyjątkowa ryba, ponieważ porusza się po lądzie. Potrafi też skakać na odległość prawie 60 cm i wspinać się na drzewa!

NAJZIWIWIEJSZY ŻÓŁW

Żółw matamata ma skorupę, która przypomina kawałek kory, i płaską, prostokątną głowę – wyglądającą jak opadłe liście. To eksperyment w polowaniu - matamata po hiszpańsku znaczy :

zabij,zabij.

EKIPA SPRZĄTAJĄCA

Wargatek sanitarnik jest 10-centymetrową pasiastą rybą, która żywi się pasożytami skórnymi oraz naskórkiem innych ryb, a także resztkami pokarmowymi!

RYBA JAK SKAŁA

Szkaradnice, zwykle mylone ze skałami, to 30-centymetrowe jadowite ryby, które potrafią świetnie wtopić się w otoczenie.

Emilia Kudzia,
kl. IVb

22. ROCZNICA UCHWALENA KONSTYTUCJI III RP Z 2 KWIETNIA 1997 ROKU

Konstytucja III RP to najważniejszy akt prawny naszego kraju. Zapewnia wolności i podstawowe prawa człowieka oraz podstawy ustroju Polski. W 22. rocznicę uchwalenia Konstytucji RP przyjrzymy się okolicznościom uchwalenia tych przepisów **POTRZEBA NOWEJ KONSTYTUCJI.**

Rozdrobnienie sceny politycznej (np. obalenie rządu Olshewskiego), a następnie dominacja formacji wywodzących się z kręgów władzy w PRL-u (w wyborach w 1993r. SdRP(SLD) i PSL(dawne ZSL) zdobyły 35% głosów i około trzystu posłów), utrudniały uzyskanie konsensusu, niezbędnego dla ustanowienia nowej konstytucji. Zadanie uniemożliwiało niewielkie doświadczenie polityków w demokracji. Kiedy zawiązała się koalicja, mająca realne szanse na sformowanie ustawy zasadniczej, zgłoszono siedem projektów i prace parlamentu nad nimi nabrały tempa. Projekty zgłosiła koalicja SLD-PSL-UP, Unia Wolności, prezydent (Lech Wałęsa), senat, KPN oraz obywatelski projekt Solidarności.

TOK LEGISLACYJNY

21 września rozpoczęto debatę nad siedmioma projektami konstytucji. W pracach nad konstytucją najwięcej emocji budziły trzy kwestie: ile władzy może mieć prezydent, jak uregulować stosunki państwo – kościół, czy konstytucja powinna zakazać aborcji. Konstytucje mogłyby przyjąć koalicja SLD-PSL, jednak takie rozwiązanie nie uży-

skoła zgody u lidera SdRP – Aleksandra Kwaśniewskiego. 20 czerwca Komisja Konstytucyjna zakończyła pracę nad aktem. Porozumienie poparło siedem stron. Nowy ustrój miał polegać na charakterze republikańskim z parlamentarno – gabinetowym systemem rządów. Zmniejszono też uprawnienia prezydenta. 2 kwietnia Zgromadzenie Narodowe (Sejm i Senat) uchwaliło Konstytucję III RP.

REFERENDUM KONSTYTUCYJNE I KRYTYKA KONSTYTUCJI

25 maja 1997 roku odbyło się referendum konstytucyjne, za Konstytucją opowiedziało się 53% głosujących, przeciw – 46 %, głosy nieważne 1%. Frekwencja wyniosła 42,86 %. 16 lipca 97 roku Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski podpisał Konstytucję. Komentatorzy zwrócili uwagę na klęskę prawicy, która wprowadzone przepisy określała mianem Targowicy. Inni twierdzili, iż lewica poniosła wielką klęskę, ponieważ zmobilizowała 42% wyborców. Spory związane z Konstytucją RP trwają do dziś, jednak warto pamiętać o jej przestrzeganiu, dlatego że jest ona najważniejszym aktem prawnym naszego kraju.

Piotr Pacyga, kl. VIIa

MICHAŁ SAŁACIAK, UCZEŃ KLASY VIII A, DWUKROTNY FINALISTA MAŁOPOLSKIEGO KONKURSU Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO!!!

Talent, ciężka i systematyczna praca, odpowiedzialność no i oczywiście miłość do języka angielskiego pozwoliły Michałowi cieszyć się sukcesem. Osiągnięcie jakich mało, ponieważ poziom zagadnień konkursowych zbliżony był to zakresu znajomości struktur leksykalno- gramatycznych na poziomie maturalnym. Ponadto, wymagana była też znajomość tematów dotyczących kultury i zwyczajów w Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych.

Tytuł finalisty przypadł uczniom, którzy w etapie wojewódzkim uzyskali co najmniej 40 punktów, Michał zdobył 62 punkty, czyli od tytułu laureata dzieliło go tylko 7 punktów.

Gratuluje dotychczasowych osiągnięć, życzę dalszych sukcesów i mam nadzieję, że Michał będzie miał godnego następcę w kolejnych latach naszych językowych zmagania.

- **Z ilu etapów składał się Małopolski Konkurs Języka Angielskiego?**
 - Małopolski Konkurs Języka Angielskiego składał się z 3 etapów – szkolnego, rejonowego i wojewódzkiego.
- **Jaki był zakres tematyczny pierwszego etapu?**
 - Zakres tematyczny pierwszego etapu obejmował wszelkie tematy z podręczników do podstawówki oraz tematy z książki Vince Michael, Elementary Language Practice, New Edition.
- **Jaką wiedzę musiałeś przyswoić, aby uczestniczyć w II etapie konkursu?**
 - W drugim etapie obowiązywała ta sama tematyka co w pierwszym etapie oraz ogólne informacje o świętach i festiwalach w Ameryce i Wielkiej Brytanii.
- **Jaka tematyka obowiązywała w trzecim etapie?**
 - W ostatnim etapie obowiązywały tematy z książki Vince Michael, First Certificate Language Practice oraz dokładniejsze informacje o świętach i festiwalach w USA i Wielkiej Brytanii.
- **Kto przygotowywał cię do konkursu?**
 - Do konkursu przygotowywała mnie pani Edyta Chowaniak.
- **Jaką metodę nauki obrałeś, by tak skutecznie opanować wiedzę obowiązującą w konkursie?**
 - Aby skutecznie opanować wiedzę obowiązującą w konkursie głównie rozwiązywałem zadania, które pani Edyta wcześniej przygotowała oraz sam powtarzałem tematy, które nie do końca rozumiałem za pierwszym razem.

MICHAŁ SAŁACIAK, UCZEŃ KLASY VIII A, DWUKROTNY FINALISTA MAŁOPOLSKIEGO KONKURSU Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO!!!

- Ile czasu poświęcałeś dziennie na naukę?

- Dziennie na naukę poświęcałem ok. 3 godziny.

- Jak udało ci się pogodzić naukę w szkole z przygotowaniem do konkursu?

- Udało mi się pogodzić naukę w szkole z przygotowaniem do konkursu poprzez systematyczne planowanie swojego dnia. Przykładowo, zaraz po szkole robiłem zadania do konkursu, a potem uczyłem się na następny dzień.

- Który etap uznajesz za najtrudniejszy i dlaczego?

- Zdecydowanie najtrudniejszy był etap wojewódzki, ponieważ do tego etapu musiałem przyswoić ogrom materiału z zakresu historii i ogólnych informacji o świątkach w Ameryce i Anglii.

- Od kiedy pasjonujesz się językiem angielskim?

Język angielski jest w moim życiu obecny już od najmłodszych lat. Aby zrozumieć co trzeba zrobić dalej w danej grze, siedziałem

na internetowych słownikach i tłumaczyłem każde słowo z angielskiego na polski.

- Co poradziłbyś uczniom, którzy mają problemy z nauką języka angielskiego?

- Jeżeli ktoś ma problemy z nauką języka angielskiego, to moim zdaniem najlepszym wyjściem jest robienie jak najwięcej rzeczy związanych z tym językiem. Przykładowo, warto oglądać filmy nie z polskim dubbingiem, a z lektorem lub napisami i porównywać angielskie słowa do ich polskich odpowiedników.

Choć oczywiście nie zastąpi to systematycznej nauki angielskiego, to na pewno pomoże w poszerzeniu swojego słownictwa.

- Znalazłeś się w gronie finalistów Małopolskiego Konkursu Języka Angielskiego. Ile osób uzyskało ten tytuł w Małopolsce?

- Tytuł finalisty Małopolskiego Konkursu Języka Angielskiego otrzymały w sumie 274 osoby.

- Bardzo dziękuję za rozmowę.

- Dziękuję.

Emilia Kudzia, kl. IVb

NIETYPOWE ŚWIĘTA W KWIETNIU

1 KWIETNIA

Międzynarodowy Dzień Ptaków
Ptaki od wieków inspirują i fascynują ludzi – są symbolem wolności, potrafią latać, pięknie śpiewać. Niestety, rośnie liczba zagrożeń, które powodują, że ich populacja się zmniejsza. Międzynarodowy Dzień Ptaków ma zwrócić uwagę na ten problem – zanim będzie za późno...

2 KWIETNIA

Międzynarodowy Dzień Książki Dla Dzieci

Dzień ten ma na celu rozpowszechnienie książek oraz czytania wśród najmłodszych. Obchodzone jest w rocznicę urodzin słynnego baśniopisarza Hansa Christiana Andresena

3 KWIETNIA

Dzień Tęczy

To piękne zjawisko optyczne i meteorologiczne po prostu zasługuje na własne święto – nosi ono nazwę „Find a Rainbow”. 3 kwietnia warto więc modlić się o deszcz, bo wtedy istnieje duże prawdopodobieństwo, że uda nam się uwiecznić na niebie tęczę.

4 KWIETNIA

Światowy Dzień Bezdomnych Zwierząt

Nie tylko ludzie potrzebują ciepła domowego ogniska. Także zwierzęta przywiązują się do miejsc, odczuwają brak schronienia, głód, zimno. W tym dniu pomyślmy o bezdomnych zwierzętach: zanieśmy karmę do schroniska, przegarnijmy psiaka z ulicy. Nagroda to bezgraniczna wdzięczność.

5 KWIETNIA

Dzień Leśnika i Drzewiarza

Człowiek bardzo dużo zawdzięcza

drzewom: tlen, opał, owoce, papier. Nie mówiąc już nawet o tym, jak wiele przyjemności sprawia spacer po lesie. W Dzień Leśnika i Drzewiarza warto więc pomyśleć o tych, którzy dbają o drzewa

6 KWIETNIA

Światowy Dzień Sportu

Sport to zdrowie! Nie tylko wpływa pozytywnie na kondycję fizyczną, ale i kształtuje charakter. Nawet osoby, które jedynie obserwują zmagania sportowców mają frajdę. Światowy Dzień Sportu to dobra okazja, by podkreślić znaczenie sportu w dzisiejszym świecie.

7 KWIETNIA

Dzień Bobrów

Gdyby tylko bóbr mógł pracować na etat, z pewnością bez problemu znalazłby zatrudnienie w firmie budowlanej. Te zwierzęta posiadają bowiem wyjątkowe umiejętności inżynieryjno-melioracyjne.

8 KWIETNIA

Międzynarodowy Dzień Romów

Kultura romska ma długie i barwne tradycje. W Międzynarodowy Dzień Romów warto jednak zainteresować się także problemami, z jakimi borykają się oni we współczesnym świecie. Inaczej powiedzenie, że prawdziwych cyganów dziś już nie ma stanie się nad wyraz prawdziwe.

9 KWIETNIA

Światowy Dzień Gołębia

Zdolności „kurierskie” gołębi znane są jeszcze ze starożytnej Persji i Egiptu. W Światowy Dzień Gołębia może warto napisać jakiś romantyczny list? Oczywiście na papierze, a nie ekranie telefonu

10 KWIETNIA

Dzień Rodzeństwa

Brat lub siostra to taka osoba, którą kochamy, a jednocześnie kłócimy się z nią przy byle okazji. Bez rodzeństwa życie było jednak zdecydowanie nudniejsze, dziś warto więc pokazać najbliższemu, że o nich pamiętamy.

11 KWIETNIA

Dzień Radia

Dzień Radia to polskie święto ustanowione na pamiątkę uchwalenia 11 kwietnia 1923 r. wytycznych do ustawy radiotelegraficznej, czyli dokumentu, który przyczynił się do powstania polskiej radiofonii.

12 KWIETNIA

Dzień Czekolady

Niezmiennie uwielbiana na całym świecie od ponad 200 lat, w coraz bardziej wymyślnych odsłonach: to już nie tylko ciastka, batony czy lody, ale również piwo, mydło czy nawet masaż.

13 KWIETNIA

Dzień Scrabble

W kalendarzu świąt nietypowych nie mogło zabraknąć tej kultowej gry, wymyślonej przez Alfreda Buttsa w 1931 roku. Jej ogromną popularność potwierdza choćby fakt, że organizuje się mistrzostwa świata w Scrabble. Tworzenie słów to świetna zabawa, dlatego dziś warto zagrać z rodziną albo przyjaciółmi.

14 KWIETNIA

Dzień Patrzenia się w Niebo

Spójrz w niebo i zobacz jak tam pięknie. Oby w ten dzień nie padał deszcz!

NIETYPOWE ŚWIĘTA W KWIETNIU

15 KWIETNIA

Światowy Dzień Sztuki

Sztuka towarzyszy nam praktycznie od samego początku cywilizacji ludzkiej. To sposób na to, by zachwycić, wzruszyć, zrelaksować. W Światowy Dzień Sztuki warto wybrać się do teatru, kina albo opery i zasmakować „kultury”.

16 KWIETNIA

Dzień Saper

Saper myli się tylko raz – to powiedzenie jest najdobitniejszym przykładem, że to bardzo niebezpieczna profesja.

17 KWIETNIA

Światowy Dzień Kostki Rubika

Ta zabawka logiczna to wyzwanie dla największych mózgowców. 17 kwietnia nie wypada odmówić rywalizacji z wynalazkiem Ernő Rubika.

18 KWIETNIA

Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków

Zabytki mają szczególne znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, dlatego każdemu z nas powinno zależeć na ich ochronie.

19 KWIETNIA

Dzień Rowerowy

Angielskie "Bicycle Day" upamiętnia słynny rowerowy powrót do domu odkrywcy kwasu lizergowego Alberta Hofmanna w 1943. Zdecydowanie nie polecamy świętowania tego dnia analogicznie do tego znanego naukowca.

20 KWIETNIA

Międzynarodowy Dzień Wolnej Prasy

Dzięki prasie możemy dowiedzieć się co się wokół nas dzieje. Dlatego tym bardziej wszystkim powin-

no zależeć, by była ona obiektywna i niezależna. A teraz marsz do kiosku po gazetę!

21 KWIETNIA

Parilia

Urodziny Rzymu, czyli świeckie uroczystości związane z założenia miasta Rzymu. Według legendy, opowiadanej przez Marka Terencjusza Warrona, Romulus założył miasto Rzym w dniu 21 kwietnia 753 pne.

22 KWIETNIA

Dzień Ziemi

W Dniu Ziemi prowadzone są najróżniejsze akcje mające na celu ukształtować postawę ekologiczną w społeczeństwie.

23 KWIETNIA

Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich

Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich obchodzony jest w celu promocji czytelnictwa, edytorstwa i ochrony własności intelektualnej za pomocą praw autorskich. Święto narodziło się w Katalonii, a jego data 23 kwietnia jest symboliczna dla literatury światowej. W ten dzień zmarli wybitni poeci Miguel de Cervantes, William Szekspir.

24 KWIETNIA

Europejski Dzień Śniadania

Śniadanie to najważniejszy posiłek dnia, który dostarcza niezbędnej energii. W to wyjątkowe święto zrobmy coś naprawdę pysznego!

25 KWIETNIA

Międzynarodowy Dzień Świadomości Zagrożenia Hałasem

Celem święta jest zwrócenie uwagi na powszechne występowanie hałasu w życiu ludzi i jego nega-

tywnego wpływu na zdrowie.

26 KWIETNIA

Światowy Dzień Własności Intelektualnej

Święto ustanowiono w 2000 roku na pamiątkę wejścia w życie konwencji powołującej Światową Organizację Własności Intelektualnej w 1970 roku. Celem tego wydarzenia jest pogłębienie wiedzy na temat prawa własności intelektualnej.

27 KWIETNIA

Dzień Patrzenia się w Niebo

Spójrz w niebo i zobacz jak tam pięknie. Oby w ten dzień nie padał deszcz!

28 KWIETNIA

Międzynarodowy Dzień Psa Ratowniczego

Międzynarodowy Dzień Psa Ratowniczego ustanowiono w 2008 roku.

29 KWIETNIA

Międzynarodowy Dzień Tańca

Taniec to wspaniała sprawa – dzięki niemu można się oderwać od codziennych zmartwień, dbać o kondycję fizyczną i przytulić się do ukochanej osoby. Dziś obowiązkowo – tańce do białego rana!

30 KWIETNIA

Ogólnopolski Dzień Koni

Konie to piękne zwierzęta. W Ogólnopolski Dzień Koni złożmy więc życzenia tym zwierzakom, ale i pomóżmy w walce z bandytami, którzy transportują je w okrutnych warunkach i przerabiają na mięso.

PRZYSŁOWIA NA KWIECIEŃ

1 Pn

Grażyny, Hugona, Zbigniewa
W prima aprilis się omylisz, gdzie
postąpisz, gdzie się schylisz.

2 Wt

Franciszka, Urbana, Wiktora
Na św. Franciszka nieraz dobrze
grzmi i łyska.

3 Śr

Sykstusa, Ryszarda
Jeżeli w kwietniu posuszy, nic się
w polu nie ruszy.

4 Cz

Izydora, Benedykta, Wacława
Na Świętego Izydora dla bociana
pora.

5 Pt

Ireny, Wincentego, Jeremiasza
Chociaż św. Wincenty, jednak
szczybie mróz w pięty.

6 So

Celestyny, Izoldy, Wilhelma
Kwiecień-plecień, bo przeplata,
trochę zimy, trochę lata.

7 N

Hermana, Donata
Na świętego Donata idź po pracę
do brata.

8 Pn

Dionizego, Julii, Radosława
Jaka na Julii pogoda, taką
Wielkanoc poda..

9 Wt

Achacego, Hugo
Choć już w kwietniu słońko
grzeje, nieraz pole śnieg zawieje.

10 Śr

Makarego, Magdaleny, Michała
Dzień na święty Makary pewnie
przepowiada, czy we wrześnie
pogoda, czy też ciągle pada.

11 Cz

Leony, Filipa, Gemmy
Grzmot w kwietniu dobra nowina,
już szron roślin nie pościna.

12 Pt

Julisza, Damiana, Saby
Jeśli w kwietniu pszczoły nie
latają, to jeszcze długie chłody się
zapowiadają.

13 So

Marcina, Hermenegildy, Idy
W kwietniu posucha, nikt nie
rolnikom otucha.

14 N

Bereniki, Justyny
Na Świętego Justyna siew się
polu zaczyna.

15 Pn

Anastazji, Mara
Kto we Wielki Tydzień sieje,
będzie miał szybko wielgie.

16 Wt

Benedykta, Bernadety, Julii
Kwiecień wilgotny obiecuje rok
stokrotny.

17 Śr

Klary, Roberta
We środę po kołaczach, gdy żaba
zakuka, już nas zima mrozami
pewnie nie oszuka.

18 Cz

Bogusławy, Ryszarda, Bogumiły
Jak w kwietniu rosa, to dosiewaj
chłopie mocno prosa.

19 Pt

Emmy, Jerzego
Chcesz mieć kęs płótna dobrego,
siej len na św. Jerzego.

20 So

Czesława, Agnieszki
Kiedy w kwietniu słońko grzeje,
rolnik nie zubożeje.

21 N

Anzelma, Konrady
Gdy na Zmartwychwstanie
dżdżysto i chłody, do Zielonych
Świątek więcej deszczu niż
pogody.

22 Pn

Kai, Wanesy
Jak w kwietniu mróz, to na
pagórku siana wóz.

23 Wt

Jerzego, Wojciecha
Gdy na Wojciecha rano plucha, do
połowy lata będzie ziemia sucha.

24 Śr

Horacego, Grzegorza
Mokre dni kwietnia zazwyczaj
wróżą, że w lecie będzie owoców
dużo.

25 Cz

Jarosława, Marka
Chodzisz na Marka bez koszuli, w
maju kożuchem się otulisz.

26 Pt

Marzeny, Marcelina
Śnieg w kwietniu goi rolę, hamuje
niedolę.

Wczesne kaczki z żurawiami,
znakiem wiosny z ciepłami.

27 So

Teofila, Zyty
Gdy kwiecień chmurny, a maj z
wiatrami, rok żyzny przed nami.

28 N

Pawła, Walerii
Jeśli w św. Paweł śnieg albo
deszcz pada, dobrych się
urodzajów spodziewać wypada.

29 Pn

Augustyna, Roberty, Piotra
Na świętego Augustyna orka
dobrze się poczyna.
Na św. Piotr suchy dzień, suche
lato, sucha jesień.

30 Wt

Marii, Jakuba, Katarzyny
Kiedy w kwietniu grzmoty, szron
już nie ma roboty.

ORZECHOWE ŻABY

TO BĘDZIE POTRZEBNE :

- ~ łupinka z orzecha włoskiego,
- ~ zielona wstążka,
- ~ nożyczki,
- ~ pędzelek,
- ~ zielona farba akrylowa,
- ~ klej,
- ~ zielony karton,
- ~ różowa kartka papieru,
- ~ czarny pisak,
- ~ 2 czarne koraliki,
- ~ kawałek białej plasteliny.

TAK TRZEBA TO ZROBIĆ :

Weź połówkę skorupki orzecha włoskiego i pomaluj ją zieloną farbą akrylową.

Gdy farba wyschnie, połóż skorupkę na zielonym kartonie, odrysuj jej podstawę i wytnij ten kształt.

Z zielonej wstążki odetnij cztery odcinki na żabie nogi. Dwa dłuższe złóż na pół i sklej końce, robiąc pętelkę. W dwóch krótszych wytnij „zabki” z jednej strony. Przyklej nogi do kartonowego brzuszka.

Kawałek różowego kartonu złóż na pół. Odrysuj na nim kawałek fragmentu skorupki i wytnij - to będzie żabi pyszczek.

Przyklej pyszczek do skorupki, a następnie doklej do brzuszka z nogami.

Oczy zrób z plasteliny i koralików, a dziurki nosa dorysuj pisakiem.

Emilia Kudzia, kl.IVb

WIELKANOCNY MAZUREK ORZECHOWY

Mazurki wielkanocne - bez nich nie wyobrażamy sobie tradycyjnego świątecznego stołu. W każdym domu przygotowuje się je nieco inaczej, ale zawsze wkładając w tę czynność wiele serca. Poniżej przedstawiamy sprawdzony przepis na jeden z nich.

SKŁADNIKI

SPÓD

250 g mąki,
50 g (1/3 szklanki) cukru pudru,
1 łyżeczka proszku do pieczenia,
150 g masła (zimnego),
3 żółtka (białka zachować do bezy).

BEZA ORZECHOWA

3 białka,
80 g (1/2 szklanki) cukru pudru,
1 łyżka mąki ziemniaczanej,
150 g orzechów włoskich (z tego 130 g, rozdrobnionych) lub laskowych.

POLEWA

50 g czekolady
lub
POLEWA KARMELOWA
lub
SOLONY KARMEŁ.

SPÓD

Piekarnik nagrzać do 180 stopni C. Formę o wymiarach 20 x 30 cm posmarować masłem i wyłożyć papierem do pieczenia.

Zagnieść ciasto kruche: na stolnicę wsypać mąkę, dodać cukier puder i proszek do pieczenia. Dodać zimne masło pokrojone w kosteczkę i siekać składniki na drobną kruszonkę. Dodać żółtka i połączyć

składniki w jednolite ciasto. Uformować z niego gładką kulę.

Ciasto pokroić nożem na plasterki i rozłożyć je na spodzie blaszki. Ugnieść palcami na równy placek. Podziurkować widelcem. Wstawić do piekarnika i piec przez 15 minut. W międzyczasie przygotować bezę orzechową.

BEZA ORZECHOWA

130 g orzechów rozdrobnić na drobniutką kruszonkę w melakserze. Resztę orzechów zachować do dekoracji.

Białka ubić na sztywno, następnie stopniowo po łyżce dodawać cukier puder cały czas cierpliwie ubijając białka. Na koniec zmiksować z mąką ziemniaczaną.

Dodać rozdrobnione orzechy i delikatnie wymieszać łyżką lub szpatułką. Wyłożyć na podpieczony spód (może być prosto z piekarnika) i wyrównać powierzchnię. Posypać resztą całych orzechów.

Piec przez 10 minut w 180 stopniach C.

Udekorować roztopioną czekoladą lub sosem karmelowym lub solonym karmelem.

www.kwestiasmaku.com

W TAJEMNICZYM OGRODZIE

W TAJEMNICZYM OGRODZIE

W TAJEMNICZYM OGRODZIE

„FUTRZAŚCI PRZYJACIELE”

Kaja właśnie skończyła 15 lat. Jest to wiek, w którym można zacząć grę w paintballa. Atrakcja polega na tym, że zawodnicy ubrani w stroje moro oraz maski biegają po wyznaczonym terenie w lesie, strzelając do siebie kolorowymi kulkami.

Kaja właśnie o takiej zabawie marzyła! Jej planem było zaprosić tam znajomych i szaleć na całego! Ale zaraz, zaraz... co ze zgodą rodziców? Tata miał wiele zastrzeżeń, lecz nie mógł ukryć tego, że sam chętnie wzięłby w tym udział. Pierwszym słowem mamy było: „NIE!”

Dziewczyna bardzo się zasmuciła, lecz po długiej rozmowie mama coraz bardziej przekonywała się do tej gry. Kiedy Kaja jeszcze raz poprosiła rodziców, wybuchło jednogłośnie: „NO DOBRZE, ZGADZAMY SIĘ!”

Nastolatka zadzwoniła do przyjaciół. Okazało się, że niewielu z nich będzie mogło przyjść na zabawę urodzinową. Kaja przez chwilę była smutna, ale gdy dowiedziała się, że przyjedzie jej kuzynka z Ameryki Południowej, od razu podskoczyła z radości!

Nadszedł dzień, w którym dziewczyna i jej znajomi mieli zacząć strzelaninę w lesie. Pan, który prowadził całą zabawę, powiedział Kai, żeby zanim przyjdą goście, postrzelała do tarczy. Kaja chwyciła pistolet i kiedy rozległo się wielkie: „BUM!”, stało się coś niesłychanego.

Kaja zobaczyła, że zamiast niewielkiej kulki, która powinna prysnąć kolorowym płynem, pojawił się futrzasty pompon. Dziewczyna się zdziwiła, lecz nie wiedząc co robi, strzeliła jeszcze raz, a na trawie leżały już dwa miękkie kłębki. Instruktor, widzący całe wydarzenie, uciekł, bojąc się, co będzie dalej. Zakłopotana Kaja postanowiła bliżej przyjrzeć się dziwnym kulkom.

Kiedy podeszła, zauważyła, że futrzaki się ruszają. Jeden podskoczył tak wysoko, że trudno było go dostrzec pośród chmur. Nagle Kaja zdała sobie sprawę, że jest już 14:00, a o tej właśnie godzinie mieli przyjść jej przyjaciele. Od strony, z której mieli schodzić się znajomi, zaczęły skakać dziesiątki

miękkich kulek. Nastolatka poczuła się bardzo dziwnie. Nie wiedziała, co ma robić. Usiadła na ławce obok i zasnęła.

Podczas jej odpoczynku wszystkie kłębki mocno ją obtuliły. Kiedy Kaja obudziła się, była identyczna jak kulki. Zaskoczyło ją to, że ma na sobie koronę. Okazało się, że miękkie pompony to nikt inny jak jej rodzina i przyjaciele. Z okazji urodzin podarowali jej prześliczną koronę i ogłosili ją królową. W świecie, który nazywali Futrzastą Krainą, żyli długo i szczęśliwie, a Kaja była najlepszą i najszczęśliwszą królową pod słońcem!

Nadia Trybała, kl. Va

KAWAŁ ŻARTU

Nauczycielka pyta ucznia :

- Co to jest kometa ?
- To taka gwiazda z ogonem.
- Hmm. No, powiedzmy - uśmiecha się pani. - A możesz wymienić nazwę jakiejś "gwiazdy z ogonem"?
- Myszka Miki.

- Synku, czemu płaczesz?- pyta zmartwiona mama.- Przecież chciałeś dostać na Wielkanoc okręcik i dostałeś okręcik. Czego jeszcze ci trzeba ?
- Morza !!!

Nie mam pojęcia, kto zjadł czekoladkę,... wiem tylko, że była bardzo smaczna...

Co myśli człowiek, który mieszka za siedmioma górami, za siedmioma rzekami, za

siedmioma lasami i za siedmioma morzami ?

- Chyba jednak zrobię zakupy przez internet, bo do sklepu to ja mam strasznie daleko.

Mama pyta Jasia:

- Myłeś uszy?
- Nie, ale jeszcze słyszę...

Dzwoni telefon w sekretariacie szkoły:

- Dzień dobry, chciałem usprawiedliwić Jasia. Nie przyjdzie dzisiaj do szkoły, bo zachorował.
- A kto mówi?
- Mój tata.

Emilia Kudzia, kl. IVb

Myśli miesiąca:

"Bo tylko garstka twardzieli jest pewna swoich przekonań i wyborów, reszta to plastelina gnąca się pod siłą retoryki, demagogii, szyderczej błyskotliwości i rozmaitych dialektycznych lub dialogowych sztuczek".

Waldemar Łysiak

JEDYNKA

Pismo Dzieci i Młodzieży ZS w Zawoi Centrum

Redaktorki naczelne: **Julia Klimasara, Piotr Pacyga, Izabela Spyrka.**

Zespół redakcyjny: **uczniowie szkoły podstawowej, gimnazjum oraz nauczyciele.**

Opiekun: mgr Katarzyna Wilczyńska.

Adres redakcji: ZS w Zawoi Centrum, 34-222 Zawoja 1551, e-mail gazetkaszcentrum@wp.pl.

Skład komputerowy: mgr Katarzyna Wilczyńska,

Zdjęcia: arch. ZS Centrum, ogólnodostępne zasoby internetowe